

[Svend Auken]

dansk udenrigspolitik er at sikre danske interesser i en åben verden præget af fred, af frihed, af demokrati, af respekt for menneskerettighederne, af bevarelse af naturen, af solidaritet og af økonomisk samarbejde. Den målsætning fornemmer jeg, når jeg hører indlæggene i dag, at der er meget bred tilslutning til.

Hvis jeg skal nævne et fjerde punkt, er der også tilslutning til, at Danmark skal yde sit store bidrag. Faktisk er der blandt et flertal af ordførerne flertal for, at Danmark yder endnu mere, end vi allerede gør, både når det drejer sig om udviklingshjælp, og navnlig når det drejer sig om solidaritet med Østeuropa. Ikke alene jeg, men mange andre har brugt udtrykket Marshallhjælp om det, der er behov for.

Det femte punkt, jeg vil fremhæve, er, at EF spiller en meget vigtig rolle i forbindelse med løsning af disse problemer. Det er også derfor, vi i dagsordenen annoncerer en debat ved indledningen af det danske formandskab. Danmark bør spille en meget aktiv rolle. Vor formandskabsperiode bør være en mønsterformandskabsperiode. Man bør ikke kunne kritisere os for at varetage særinteresser. Omvendt bør man heller ikke kunne kritisere os for manglende engagement. Jeg tror, regeringen vil kunne påregne meget bred opbakning til et synspunkt om en aktiv dansk profil undervejs i formandskabet.

Når vi ønsker en dansk særordning i Danmark, er det i konsekvens af den danske folkeafstemning. Det er ikke, og dér synes jeg udenrigsministeren har ret i sin redegørelse i dag, det er ikke, fordi vi i Danmark ikke vil deltage aktivt i det udenrigs- og sikkerhedspolitiske arbejde, tværtimod.

Det sjette punkt, jeg har fundet frem, er, at NATO-medlemskabet står fast for alle taleres vedkommende, og det er der også grund til at udtrykke tilfredshed med.

Endelig spillede det nordiske samarbejde en rolle i debatten, ligesom det prægede diskussionen på Nordisk Råd i går. Jeg synes måske nok, udenrigsministeren kunne have draget det aspekt lidt klarere frem her under vores meningsudveksling i dag.

Faren ved en sådan generel debat er, at ikke alle talere kan nå ind på alle de brandbare punkter. Jeg beklager for mit eget vedkommende, at jeg ikke nåede at sige, hvad vi mener om Mellemøsten, om kurderne og om Burma

f.eks., men det har andre ordførere, ikke mindst hr. Jørgen Estrup, taget sig af.

Jeg vil slutte af med to bemærkninger. Det ene er, at jeg tror, der er en intim forbindelse mellem den økonomiske udvikling og alle de store spørgsmål, vi har talt om her i dag: fred, stabilitet, respekt for menneskerettighederne, integration. Løsningen af den økonomiske krise, som Vesten spiller en nøglerolle i – ved Vesten forstår jeg USA og EF – er også den væsentligste forudsætning for, at vi kan løse en lang række af de andre problemer, vi taler om. Det er forudsætningen for, at vi får åbnet markederne, det er forudsætningen for, at investeringer i Østlande og udviklingslande kan blive lønsomme, det er forudsætningen for vor egen tolerance over for fremmede i vores eget land osv. Der er en snæver sammenhæng mellem økonomiske konjunkturforløb og politiske kriser i verden, og det understreger, hvor vigtigt det er at få gang i økonomien.

Dernæst vil jeg understrege ét aspekt, som sjældent fremdrages. Vi har i dag talt om gældskrisen i udviklingslandene som et vigtigt aspekt. Jeg vil tale om gældskrisen i vores del af verden som en vigtig udenrigspolitisk faktor. Hvorfor har vi svigtet Østeuropa så fatalt, som vi har? Det skyldes ikke kun mangel på lederskab og de andre ting, jeg drog frem i starten; det skyldes også gældskrisen i vor egen del af verden. Arven efter Reagantiden er jo, at ikke bare regeringer kører med stor gæld og store underskud, men at de øvrige komponenter i det økonomiske liv, virksomhederne, det finansielle system osv., som ellers kunne have ydet en indsats i den forbindelse, er kommet i meget alvorlige gældsproblemer. Faktisk er vor handlekraft i en lang række af de mest vitale udenrigspolitiske spørgsmål lammet af vore egne gældsproblemer.

Til sidst vil jeg kvittere i forhold til det, fru Mimi Jakobsen sagde under Centrum-Demokraternes landsmøde, om de fremmedes stilling i vores land og vores forhold til flygtninge. Jeg tror, alle vil indrømme, at det ikke er nogen let problemstilling at forholde sig til. Der er ingen nemme løsninger på det problem, og ingen skal foregøgle nogen, at der er det, men der er brug for en klar holdning til problemet.

Jeg vil gerne, som jeg gjorde, da jeg i sin tid var formand for Socialdemokratiet, tage den tanke frem, at de politiske partiers ledere her i